

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vägsäkerhet;

TSFS 2010:183

Utkom från trycket
den 15 december 2010.

beslutade den 1 december 2010.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 9 § vägsäkerhetsförordningen (2010:1367) och beslutar följande allmänna råd.

VÄGTRAFIK

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om tillämpningen av vägsäkerhetslagen (2010:1362) och vägsäkerhetsförordningen (2010:1367).

2 § De begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vägsäkerhetslagen (2010:1362), lagen (2001:559) och förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner, väglagen (1971:948), vägmärkesförordningen (2007:90), vägsäkerhetsförordningen (2010:1367) samt Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:140) om tekniska egenskapskrav vid byggande på vägar och gator.

I dessa föreskrifter avses med *oskyddade trafikanter* gående, cyklande, den som färdas på en moped eller motorcykel utan karosseri samt sådana trafikanter som avses i 1 kap. 4 § trafikförordningen (1998:1276).

Trafiksäkerhetsanalys

3 § En trafiksäkerhetsanalys ska senast vara genomförd innan upprättandet av en arbetsplan eller motsvarande påbörjas.

Vid genomförandet av trafiksäkerhetsanalysen ska i tillämpliga fall följande faktorer beaktas:

- Dödsoffer och olyckor, minskningsmål jämfört med om ingen åtgärd vidtas.
- Vägval och trafikmönster.
- Eventuell påverkan på befintliga vägnät.
- Vägtrafikanter, inbegripet oskyddade trafikanter.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/96/EG av den 19 november 2008 om förvaltning av vägars säkerhet (EUT L 319, 29.11.2008, s. 59, Celex 32008L0096).

- Trafik.
- Säsongsmissiga variationer och klimatförhållanden.
- Förekomsten av ett tillräckligt antal säkra parkeringsplatser.
- Seismisk aktivitet.

Trafiksäkerhetsgranskning

4 § En trafiksäkerhetsgranskning ska genomföras av den trafiksäkerhetsgranskare väghållaren utser innan en väg öppnas för allmän trafik. Vid genomförandet av granskningen ska i tillämpliga fall de faktorer som anges för respektive fas enligt 5–7 §§ beaktas.

Fasen för den inledande planeringen av vägen

5 § Följande faktorer ska i tillämpliga fall beaktas i fasen för den inledande planeringen av vägen:

- Geografiskt läge (t.ex. risk för jordras, översvämningar, snöskred), säsongsmissiga variationer, klimatförhållanden och seismisk aktivitet.
- Typer av anslutningar (på- och avfarter, in- och utfarter, korsningar m.m.), avstånd mellan dem samt hur dessa är utformade.
- Antal och typ av körfält.
- Trafikanter och fordonsslag som vägen är avsedd för.
- Vägens funktion inom vägnätet.
- Meteorologiska förhållanden.
- Referenshastighet.
- Tvärsektioner.
- Linjeföring i horisontal- och vertikalplanet.
- Siktförhållanden.
- Kollektivtrafik och annan infrastruktur.
- Plankorsningar.

Fasen för vägens detaljutformning

6 § Följande faktorer ska i tillämpliga fall beaktas i fasen för vägens detaljutformning:

- Konstruktion.
- Vägmärken, vägmärkingar och andra anordningar enligt vägmärkesförordningen (2007:90).
- Belysning.
- Sidoanordningar.
- Vägomgivning, inklusive vegetationen.
- Fria rummet.
- Parkeringsplatser med säker utformning.
- Oskyddade trafikanter.
- Användarvänlig anpassning av skyddsanordningar för att förebygga faror för oskyddade trafikanter (mittremsor och barriärer).

Fasen omedelbart före vägen tas i bruk

7 § Följande faktorer ska i tillämpliga fall beaktas i fasen omedelbart före vägen tas i bruk:

- Trafikanternas säkerhet, sikt och synbarhet under olika förhållanden, t.ex. mörker och onormala väderleksförhållanden.
- Synbarhet och läsbarhet hos vägmärken, vägmarkeringar och andra anordningar enligt vägmärkesförordningen (2007:90).
- Vägbanans skick.

Granskningsrapport

8 § En granskningsrapport ska innehålla en beskrivning av hur väghållaren i varje fas enligt 5–7 §§, väghållaren har gått tillväga för att beakta ovanstående kriterier i relation till 15 §. Avvikelser samt skälen till dessa ska redovisas i en bilaga till rapporten.

Trafiksäkerhetsgranskaren ska lämna rapporten till Transportstyrelsen.

Säkerhetsinspektioner

9 § En säkerhetsinspektion ska omfatta en systematisk inventering av en väg för att identifiera avvikelser i relation till gällande väg- och trafiklagstiftning och 15 § samt brister i sådant underhåll som kan leda till olycka med dödsfall eller allvarlig skada. Säkerhetsinspektionen ska om det inte finns särskilda skäl för det genomföras på plats av sakkunnig personal.

Avvikelser enligt första stycket ska noteras och dokumenteras av väghållaren.

10 § Säkerhetsinspektioner ska om det inte finns särskilda skäl för det genomföras såväl under olika tider på dygnet som tider under året.

För vägprojekt som nyligen öppnats för allmän trafik ska en säkerhetsinspektion genomföras snarast och senast inom ett år efter att den tagits i trafik. Trafikanternas beteende i trafiken ska härvid särskilt beaktas.

11 § Vid säkerhetsinspektionen ska i tillämpliga fall följande särskilt beaktas:

- Vägens funktion.
- Vägens tvärsektion.
- Vägens linjeföring.
- Korsningar.
- Vëganordningar och andra sidoanläggningar.
- Oskyddade trafikanter.
- Vägmärken, signaler och andra anordningar enligt vägmärkesförordningen (2007:90) samt belysning.
- Vägens sidoområde.

Säkerhetsdokumentation

Kartläggning av vägars säkerhetsstandard

12 § Den kartläggning av vägars säkerhetsstandard som ingår i en säkerhetsdokumentation enligt 8 § vägsäkerhetsförordningen (2010:1367) ska om det inte finns särskilda skäl för det göras på ett helt vägnät.

Vägnätet ska i tillämpliga fall indelas i sträckor med tillräckligt homogen utformning och funktion som delas in i olika klasser beroende på sträckans säkerhetsstandard. Varje klass ska ges en beteckning.

Allmänna råd

Vägnätet kan vara inom ett geografiskt område, alternativt en specifik typ av vägnät, alternativt en viss vägtyp, etc.

13 § En vägsträckas säkerhetsstandard ska baseras på platsbesök, på eventuella tidigare kartläggningar samt på statistiska analyser av tätheten och frekvensen av olyckor med allvarlig skada på sträckan. Vägghållaren ska identifiera, beskriva och dokumentera kriterier för att bedöma aktuell säkerhetsstandard. Kriterierna ska baseras på säkerhetskrav enligt 15 § samt på statistiska analyser av tätheten samt frekvensen av olyckor med allvarlig skada på aktuell sträcka.

Plan för åtgärder för att öka säkerheten på ett vägnät

14 § En plan för åtgärder för att öka säkerheten på ett vägnät ska innehålla en beskrivning av möjliga förbättringsåtgärder och när de kan genomföras. Prioriteringen av åtgärder ska baseras på att nyttor vägs mot kostnader.

Åtgärder ska om det inte finns särskilda skäl för det i första hand göras enligt 15 §, samt att oskyddade trafikanter separeras från trafikanter som inte är oskyddade på vägsträckor som med hänsyn till trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna har en hög hastighet.

Allmänna råd

Exempel på ytterligare åtgärder som kan vara lämpliga att vidta är
– besluta eller till behörig myndighet föreslå en lägre högsta tillåten hastighet,

– se till att vägmärken, vägmarkeringar och andra anordningar enligt vägmärkesförordningen (2007:90) m.m. har en optimal funktion,

– skydd mot nedfallande föremål, skred m.m.,

– körfält för omkörning,

– förbättring av korsningar och anslutningar,

– förbättrad linjeföring och tvärsektion,

– installation av system för trafikledning, trafikövervakning, samt

ITS-system.

15 § För tillämpningen av 9 § vägsäkerhetslagen (2010:1362) och dessa föreskrifter ska bestämmelserna i 6 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:140) om tekniska egenskapskrav vid byggande på vägar och gator gälla.

Denna författning träder i kraft den 19 december 2010.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Åke Larsson
(Vägtrafikavdelningen)